

Téma: Kvadratická funkce

- Hodina je určena pro studenty 2. ročníku. Jedná se o první hodinu s daným druhem funkce.
- Studenti jsou již seznámeny s programem Geogebra, který mají nainstalován na svém mobilním telefonu. Učitel využívá Geogebry pomocí dataprojektoru.
- Na začátku hodiny mají studenti možnost zeptat se na problémy z minulé hodiny a je provedena administrace.

Úvodní část hodiny - cca 5 min.

Učitel se snaží zjistit od studentů, zda kvadratickou funkci používali v některé hodině - matematika na ZŠ, fyzika na SŠ (mechanika).

Studenti si vzpomenou na závislost dráhy na čase při zrychleném pohybu a nakreslíme pomocí tabulky graf kvadratické funkce s využitím vztahu $s = \frac{1}{2}at^2$.

Definice kvadratické funkce a její vlastnosti - cca 20 min.

Definice 1. Kvadratická funkce je funkce na reálných číslech dáná předpisem $y = ax^2 + bx + c$, kde $a, b, c \in \mathbb{R}$, $a \neq 0$.

Pro osahání si funkce studenti zkouší pomocí Geogebry následující funkce do jednoho grafu:

1. $y = x^2$, $y = 2x^2$, $y = \frac{x^2}{4}$, $y = -x^2$, $y = -2x^2$
2. $y = x^2 + 1$, $y = x^2 - 2$
3. $y = (x + 1)^2$, $y = (x - 2)^2$
4. $y = 2(x + 3)^2 - 1$

Jednotlivé proměny grafů si zaznamenávají a komentují je s učitelem - zapisování souřadnic vrcholu funkce. U jednotlivých grafů učitel pomocí studentů komentuje vlastnosti funkcí, definiční obor i obor hodnot.

Obecná kvadratická funkce - cca 20 min.

Jak nakreslit graf funkce s obecným vyjádřením?

- Jak dostat tvar $y = 2(x + 3)^2 - 1$?
Třída by si měla vzpomenout na úpravu na čtverec z poloviny 1. ročníku.
- Zkusit zapsat v požadovaném tvaru funkci $y = x^2 + 3x + 1$ nebo $y = -x^2 - 2x + 1$. Zjistit vrchol a načrtnout graf.

Tato část bude nejspíše součástí až další hodiny:

Lze využít i jiné cesty v některých případech? Co graf funkce $y = x^2 - x = x(x - 1)$?

- Navést třídu na využití průsečíků s osami (řešení kvadratické rovnice - Vietovy vztahy).
- Využít funkcí typu: $y = x^2 - 3x = x(x - 3)$, $y = 3 - x^2 = (\sqrt{3} - x)(\sqrt{3} + x)$, $y = x^2 - 3x + 2 = (x - 2)(x - 1)$
- Využít symetrie paraboly k určení vrcholu.

Závěr

Shrnutí poznatků - tvorba grafu funkce pomocí úpravy na čtverec a využití rozkladu kvadratického trojčlenu na součin kořenových činitelů. Prostor na závěrečné dotazy.

- V následující hodině je nutné řádně procvičit úpravu kvadratického trojčlenu na druhou mocninu lineárního dvojčlenu (úprava na čtverec).
- Je nutné dobře koordinovat práci studentů s Geogebrou, vzniká mnoho problémů se zadáváním předpisu do Geogebry, které rozptylují pozornost studentů.
- Příprava je dělána spíše naddimenzovaná, je možné, že se stihne probrat látka jen po úpravu na čtverec.